

**Rvperti Ab||batis Monasterii || Tvitiensis Ordinis S.
Benedicti The||ologi antiqui, Opera duo, ut egregia sanè,
ita diu desiderata, multoq[ue] || labore perquisita, ac
sumptu haud ita modico ...**

Rupert <von Deutz>

Colonia, M. D. XXVI.

VD16 R 3796

De eo q[uod] dictu[m] e[st] ad B. Iob, sp[irit]us ei[us] ornauit cęlos &
obstetrica[n]te mauu ei[us] eductus e[st] coluber tortuosus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-71860](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-71860)

populus eius impius. ¶ Sic nimirum idem dominus, cum sciret de angelo illo, quam esset malus, debuit eum non statim iudicare uel damnare ceteris uidentibus, sed tentare prius, sicut literque hominem, ut sciremus nos quoque cum angelis sanctis ab effectis siue ex operibus, quod solus sciebat deus iam, nullis adhuc malis meritis precedentibus: & scientes, iustitiam eius, uel in illius angeli ruina, uel in hominis poena laudaremus.

¶ Propter quid tam terribili iudicio danatus fuerit, & de eo quod in Apocalypsi dicitur est, unum de capitibus bestie que habebat capita. VII. quasi occisum in morte, & plaga mortis eius sanata est, siue habet plagam gladii & uixit. Cap. XI.

Vperius iam diximus, spiritum sanctum paracletum, unumque uel sinceram consolationis eius, secundum uisionem Lamuelis, dandum esse merentibus, & his qui amaro animo sunt, id est hominibus, & qui peccatorum sibi conscij constanter secundum deum, & ab hoc seculo consolationem recipere nolunt uel rennuunt. At illi apostate angeli cum suo capite diabolo, qui longe fuerint uel sint ab isto laudabili more, ab ista dulci amari tudine, mirabiliter innuit scriptura libri Apocalypsis: cuius quot uerba, tot penes sunt sacramenta. Immo & amplius dicas, Patet enim pro merito uoluminis dictum est (ait B. Hieronymus) nam in uerbis penes singulis multiplices latent intelligentiae. Quomodo ergo illa scriptura dicit: & unum (inquit) de capitibus eius, uidelicet bestiae quae habebat capita. VII. quasi occisum in morte, & plaga mortis eius sanata est. ¶ Septem bestiae capita, quae illa crexit contra mulierem in utero habentem, quae & clamabat parturientem, & cruciabatur ut pareret, ut cum peperisset deuoraret filium eius: nos intelligimus septem regna mundi huius principalia, siue notissima, quae a tempore promissionis beati seminis, quod est Christus, in hoc steterunt, agente diabolo (cuius corporis sic illa regna recte intelliguntur capita, sicut omnes iniqui recte dicuntur & sunt eius membra) ut promissio non adimpleretur, ut Christus non nasceretur, aut ut natus moreretur, & periret nomen eius. Primum illorum fuit regnum Aegyptiorum, quod masculos seminis Abraham omnis iussit interfici aut in aquis necari. Secundum, regnum Israelitarum carnalium, quod, maxime regnante & agente Iezabel, promissionis uerbum abolere uoluit, cultum Baal superadiiciens uitalis, quos fecerat Hieroboam, & pro his interficiens prophetas & suffodiens altaria domini. Tertium, regnum Babyloniorum, quod populum illum captiuauit, & tres pueros nolentes adorare statuam quam erexerat, misit in caminum ignis. Quartum, regnum Persarum & Medorum, quod, agente Aman, uniuersum Iudaeorum genus delere uoluit. Quintum, regnum Graecorum, cuius uires diabolus, maxime per Antiochum Epiphanem sibi assumpsit, sicut narrat Machabeorum libri. Sextum, regnum Romanorum, quod Christum & martyres eius interfecit. Septimum, regnum erit Antichristi, de isto recte intelligas quod dictum est, & unum de capitibus eius, quasi occisum in morte, & plaga mortis eius sanata est. Diabolus enim est uel erit, qui plagam aeternae damnationis in caelo accepit, sed plaga mortis eius (inquit) sanata est, siue (ut postmodum repetitum est) habet plagam gladii & uixit. Mirabiliter ergo (ut supra dictum est) scriptura haec duritiam eius innuit. Quid enim est dicere, habet plagam gladii & uixit: nisi, & danatus est & superbit: Et quid est dicere, quasi occisum caput in morte, & plagam eius sanata esse: nisi de perditione & separatione ipsius a deo, quae uera occisio & uera mors est, non curare, immo & contemnere, ac semetipsum quasi uiuum, id est, iustum defendere: Non enim uere uiuit, aut uere plaga eius sanata est, sed iccirco dictum est, quia sic sibi arrogat, sic consolatur miser.

¶ Becco quod dictum est ad B. Job, spiritus eius ornauit caelos, & obstetricate manu eius, eductus est coluber tortuosus. Cap. XII.

¶ Sicut nunc, ita & tunc super omne eorum impunitis iusti & recti in processione sua tenuit iter iudicij, donis gratiarum suarum humiles & subiectos perornans angelos, et relinquentes superbos diabolum simulque complices eius omnis spiritus superbiae filios. ¶ Hinc illud ad B. Job pulcherrime et uerissime dictum est, Spiritus eius ornauit caelos, et obstetricate manu eius, eductus est coluber tortuosus. Neque enim, quonia de beatis apostolis recte intelligitur hoc dictum, spiritus eius ornauit caelos: iccirco minus uerum erit, hoc sentire uel dicere de illis beatis angelis

Prouer. 31

Laus libri Apocalypseo.

Apoca. 13.

Ibidem 12. Septem bestiae capita, septem regna sunt principalia.

Exod. 1.

3. Reg. 19

Dan. 5.

Hester 3. I. Mach. 1.

Apoca. 13. Habet diabolus plagam gladii & uixit.

Iob: 28

angelis

- Iohan. jz. angelis, quos ornavit idem spūs, nouē ordinibus distinctos. Et quia tunc quoq; eductus est coluber tortuosus, quando dixit dominus, nunc iudiciū est mundi, nūc princeps huius mūdi eijcietur foras: quod tunc futurū erat, quando scriptura ista condebat, non iccirco minus ueg; est, iam tūc de cœlo illum fuisse eductū educatione terrificā, cuius meminit ipse dñs dicens, uidebam satanā, sicut fulgur, de cœlo cadentē. Immo & adhuc tertia uice est educendus idem coluber tortuosus, summæ trinitatis aduersarius: & proinde trino iudicio damnatus atq; damnandus, scilicet in die iudicij, quando fiet illud, quod itidem beato Iob dominus loquitur. Ecce spes eius frustrabitur eū, & uidentibus cunctis præcipitabitur. Nunc uide, quanta res, quanti ponderis actio, q̄ breui, quā parco designata est eloquio, dū dicit, & obstetricante manu eius, eductus est coluber tortuosus, p̄missio, spūs eius ornavit cœlos. Quid nā est obstetricare, nisi nascentes infantulos excipere, & diligenter tractando ad uitā custodire? Cū ergo hæc dicit, mirabiliter creatoris nostri designat, quā habuit uel habet, curam, circa electā creaturā suam, tam angelicā q̄ humanā, propius creaturæ humilitate, sicut scriptum est. Custodiens paruulos dominus, humiliatus sum, & liberauit me. ¶ Iccirco plane & quando cœlos illos ornavit, qui sunt sancti angeli, colubrū tortuosum eduxit, id est, diaboli de cœlo proiecit, ut ablato scādalo faceret pacem & concordiam in sublimibus suis. Et quando cœlos alios, id est ap̄los, ornavit, iccirco colubrū eundem tortuosum eduxit, id est foras eiecit, sicut ipse in euangelio dixit, ut liberati p̄ sanguinem ipsius à scandalo peccati, sciremus & possemus seruire creatori nostro & redemptori. Et quando cœlos omnes, id est sanctos omnes, tam angelos q̄ homines, ita perornabit, ut & angeli iam non habeant negotiū administrandi, sicut administrant, & usq; ad diē illū administrabūt, unde & ap̄lus dicit, nonne omnes sunt administratorij spūs in ministeriis missi propter eos, qui hæreditatem capiunt salutis: & homines siue hominum spūs, resumptis corporibus, duplici gloria corporis & animæ remunerentur, iccirco colubrum eūdem tortuosum funditus educet, uidentibus eū cunctis præcipitabitur, ut omnia scandala de regno eius auferātur, pacēq; habeat illa dormitio, de qua itidē ad beatū Iob dictū est. Quis enarrauit cœlorū rationem, & cōcentū cœli quis dormire facit.

¶ Be eo quod dictum est ad eundem B. Iob, quis enarrauit cœlorū rationem et cur saltem nec ipse Moyses describere debuerit rationem cœlorū, id est, sanctorū ordines angelorum, qui primus enarrauit rationes terrarum, generationes filiorum hominum. Cap. XIII.

Quæstio,

Gene. j.

Alia quæstio

Vper fundamentū literæ huius pulcherrimū atq; firmissimū, libenter atq; delectabiliter superædificauimus, quoad possumus cepti sermonis aurū siue argētum aut aliquid preciosorū lapidū ad laudē spūs sancti, qui ornator est eiuſmodi cœlorū. ¶ Sed interim occurrit quæstio, quia quæri potest, cur nullus enarrare debuit eatenus rationem eorūdem cœlorum. Etenim cū dicit dominus, quis enarrabit cœlorū rationem? subauditur, nullus: ego autē sum enarraturus. Deniq; Moyses, qui ante beatū Iob, & literas primas scilicet Hebraicas, deo uel digito describente sibiq; tradente, accepit, fere nihil de illoꝝ ratione cœlorū enarrauit, nisi hoc tantū. Dixitq; deus. Fiat lux, & facta est lux, & uidit deus lucē quod esset bona, diuisitq; lucē & tenebras. Appellauitq; lucē diem, & tenebras appellauit noctē. Hoc ergo quæritur (ut iam dictū est) cur cœlorū rationem nullus eatenus enarrauit, nec saltem ipse Moyses, qui terræ, id est hominis rationem enarraturus, de cœlestibus illis solum hoc breuissime enarrauit, sic incertum, & quasi sub uelamine, ut uix aliqui patrum spiritualium intelligere potuerint, maxime quod pater Augustinus nomine lucis sanctos angelos, & nomine tenebrarum malos angelos designauerit, quorum diuisio, qua dictū est, diuisitq; deus lucem & tenebras, illud indicat iudicium, quod catholica firmiter tenet ecclesia, quia angeli lucis nunquam ulterius in tenebras, & angeli tenebrarū nunquam ulterius in lucem, redituri sunt. ¶ Quisquis istud quærit cur nec ipse Moyses de illis cœlestibus plus siue manifesti⁹ aliquid scripserit siue scribere debuerit, quærat & illud cur de cœlestibus sacramentis scripturus, quæ post illorum futura uel facienda erant circa genus humanum, tantum tamquē grossum siue defensum uelamen super faciem suam obduxerit: ut non solum illi carnales filij Israel, qui tunc